

**İSTANBUL'DAKİ İMAM-HATİP LİSELERİNDE MEYDANA GELEN
OLAYLARLA İLGİLİ İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİ ARAŞTIRMAK ÜZERE
KURULAN ALT KOMİSYON RAPORU**

Komisyona sunulan iki ayrı alt komisyon raporundan Burhan BIÇAKÇIOĞLU, Ali KESKİN ve Nihan İLGÜN imzalı rapor 11 Nisan 2002 Perşembe günü yapılan Komisyon toplantısında oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

GİRİŞ

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonununun 14 Mart 2002 tarihli 21 inci toplantısında İstanbul'da İmam-Hatip Liselerinde başörtüsü/türban takan kız öğrencilerin okullara alınmaması ile ilgili olarak ortaya çıkan ve basına da yansıyan olayları yerinde gözlemek ve incelemek üzere bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Bu Alt Komisyona her siyasi partiden birer üye seçilerek Komisyonda yer alan bütün siyasi partilerin temsil edilmesi sağlanmıştır. Alt Komisyon şu üyelere oluşmuştur:

Burhan BIÇAKÇIOĞLU	Başkan	DSP İzmir Milletvekili
Ali KESKİN	Üye	MHP Denizli Milletvekili
Seyyit Haşim HAŞİMİ	Üye	ANAP Diyarbakır Milletvekili
Nihan İLGÜN	Üye	DYP Tekirdağ Milletvekili
Mustafa BAŞ	Üye	AK Parti İstanbul Milletvekili
Bahri ZENGİN	Üye	SP İstanbul Milletvekili

İNCELEMELER VE GÖRÜŞMELER:

Alt Komisyon Üyeleri, İstanbul'da İmam Hatip Liselerinde başörtülü öğrencilerin okul ve sınıflara kolluk kuvvetleri marifetiyle alınmaması ve bu sırada yaşanan olaylarda öğrenci ve velilere karşı zor kullanılması olaylarını yerinde incelemek üzere 18 Mart 2002 Pazartesi günü İstanbul'da çalışmalarına başlamıştır. Bu çerçevede Eyüp, Bakırköy ve Sultanbeyli İmam-Hatip Liselerinde incelemeler yapılmıştır. Çalışmalar sırasında okullarda görevli idareci ve öğretmenler, öğrenciler ve öğrenci velileri ile görüşülmüştür. Sultanbeyli İmam-Hatip Lisesinde yapılan incelemeler sırasında Beykoz, Üsküdar ve Kadıköy İmam-Hatip Liselerinin öğrencileri ve bu öğrencilerin velilerinden oluşan Heyetlerle de görüşülmüştür.

TESPİTLER:

Heyet üyeleri incelemeleri sırasında şu tespitlerde bulunmuştur:

- Öğrenci, öğrenci velileri ve kolluk kuvvetlerini karşı karşıya getiren olayların, İstanbul Valiliğinin 12 Şubat 2002 tarihli ve B.08.4.34.00.23.-Orta Sor.410/1200 sayılı yazısı ile imam hatip liselerinde kılık kıyafet yönetmeliğine uyulması ve uymayan öğrencilerin okullara alınmayarak çıkarılmasının istenmesi üzerine başlamıştır.
- Başörtülü öğrencilerin ve yanlarında bulunan velilerin, kolluk kuvvetlerince okul girişlerinde ve okulların bulunduğu cadde veya sokak girişlerinde engellenerek, başörtülü öğrencilerin okul binasına yaklaştırılmadıkları, okul bahçesine, binalarına ve sınıflarına alınmadıkları görülmüştür.

İDDİALAR:

Öğrenciler ve öğrenci velileri ile yapılan görüşmeler sırasında;

- Okul önlerinde toplanan öğrencilerin, polis ve belediye otobüsleri vasıtasıyla değişik semtlere bırakıldığı,

- Okul yöneticilerinin ve öğrencilerinin ifadelerine göre; Eyüp İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin bindirildiği otobüslerde otobüslerin bir kısmında 2 şer öğretmen bulunduğ;ı
- Öğretmenlerin ifadesine göre öğrencilerin oturduğu semtlere yakın yerlere bırakıldığı,
- Öğrencilerin bir kısmına göre kendilerinin evlerinden uzak semtlere bırakıldığı,
- Bu tip uygulamaların Sultanbeyli, Kadıköy, ve Kartal İHL de okuyan öğrencilere de yapıldığı, örneğin; Kadıköy İHL öğrencilerinin gruplar halinde 10-15 km uzaklıklara bırakıldığı,
- Bu uygulamalar esnasında öğrencilere zor kullanıldığı ve öğrencilerin rapor aldığı,
ifade edilmiştir.

Öğrencilere kelepçe takılması olayı ile ilgili olarak;

- Bakırköy İmam Hatip Lisesi öğrencisi 1986 doğumlu Yusuf UYANIK ile yapılan görüşme sonucu; bu öğrencinin “Okula 500 m mesafede bulunan Özgürlük Meydanı’nda eylem yapan arkadaşlarının yanına gittiğinde 4 kişi ile birlikte meydandan alınıp, meydana bulunan kahvehaneye kadar kelepçeli olarak götürüldüğünü, kelepçeli olarak kaldığı sürenin 15 dakika kadar olduğunu, kelepçenin burada çözülerek karakola götürüldüğünü, Meydanda bulunduğu sırada yanında bulunan kişilerin öğrenci olmadığını ve bu kişilerin polise hakaret ettiğini; götürüldükleri karakolda herhangi bir kötü muameleye maruz kalmadığını ve buradan da serbest bırakıldıklarını” ifade etmiştir.
- Bakırköy İHL öğrencisi 1983 doğumlu Halim KOÇAK (Lise-3) da kendisine kısa süreli kelepçe takıldığını ifade etmiştir.

SONUÇ:

Yukarıda da ifade edildiği gibi bir kısım öğrencilere kolluk kuvvetlerinin zor kullanması ve öğrencileri kendi istekleri dışında otobüslere bindirerek okullarından uzak mesafelere bırakarak okul önlerinden uzaklaştırması, kolluk kuvvetleri; öğrenci ve öğrenci velileri arasında bazı istenmeyen olaylara neden olmuş ve toplumda infial uyandırmıştır. Bu tür uygulamalara tekrar başvurulmamalıdır.

Öğrencilerin davranışlarıyla ilgili olarak 31/01/1995 tarih ve 22188 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri uygulanmalıdır. Bu yönetmeliğe göre kılık kıyafete aykırı davranışlara kınama cezası verilebilmektedir. Kılık kıyafet yönetmeliğine aykırı hareket eden öğrencilere, yetkili olan disiplin kurulu kararıyla bile, ilk etapta örgün eğitim kurumlarının dışına çıkarma cezası verilemez. Kaldı ki okul dışına çıkarma kararı ancak disiplin kurulu tarafından verilebilir.

Nedeni ne olursa olsun, öğrencilerin okul idaresinin verdiği bir karar olmaksızın okula alınmaması haksız ve keyfi bir uygulamadır. Toplumda infial uyandıran bir kararla öğrenci-öğrenci velisi ve vatandaşları devletin kolluk güçleri ile karşı karşıya bırakan İstanbul Valisi hakkında idari ve adli soruşturmanın başlatılması hususunun ilgililere duyurulmasını, ve

Her ne kadar Alt Komisyon İstanbul imam-hatip liselerinde yaşanan olayları incelemek üzere kurulmuşsa da İstanbul'da yaşanan olayların özünde eğitim kurumları ve burada uyulması gereken kılık kıyafet biçiminin yattığı; bu sorunu çözüme kavuşturması gereken makamın Yasama organı TBMM ve Yürütme organı yani Hükümet olduğunu hatırlatarak; İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Hükümete bu ve buna benzer sorunların bundan sonra yaşanmaması için bir an önce olaya müdahale ederek soruna nihai bir çözüm getirmesi çağrısında bulunulmasını Alt Komisyon üyeleri olarak arz ve teklif ederiz.